

**ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ**  
**Հեղինակային և հարակից իրավունքների՝ կոլեկտիվ հիմունքներով**  
**կառավարման կարգի մասին**

Եվրասիական տնտեսական միության անդամ պետությունները, ի դեմս իրենց կառավարությունների, այսուհետև՝ անդամ պետություններ,

հիմնվելով «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» 2014 թվականի մայիսի 29-ի պայմանագրի դրույթների և Եվրասիական միության իրավունքի վրա,

հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների իրավատերերի համար բարենպաստ պայմաններ ստեղծելու նպատակով,

համաձայնեցին հետևյալի մասին.

**Հոդված 1**

1. Սույն Համաձայնագիրը սահմանում է անդամ պետությունների տարածքներում հեղինակային և հարակից իրավունքների՝ կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարման կարգն այն դեպքերում, երբ հեղինակների, կատարողների, հնչյունագրեր պատրաստողների (արտադրողների) և հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների այլ իրավատերերի (այսուհետև՝ իրավատերեր) կողմից հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների գործնականում իրականացումն անհատական կարգով դժվարացված է, կամ երբ անդամ պետությունների օրենսդրությամբ թույլատրվում է այդ իրավունքների օբյեկտների օգտագործումը՝ առանց իրավատերերի համաձայնության, սակայն վարձատրության վճարմամբ:

2. Անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանվող՝ հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների՝ կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարման ոլորտներում անդամ պետությունները նախատեսում են իրավունքների կոլեկտիվ կառավարման կազմակերպությունների ստեղծման հնարավորություն (այսուհետև՝ կազմակերպություն):

3. Կազմակերպությունների լիազորությունների իրականացման համար հիմք է հանդիսանում իրավունքների կառավարման լիազորությունների

փոխանցման պայմանագիրը, որը գրավոր կնքվում է այդ կազմակերպությունների կողմից՝ իրավատիրոջ հետ, ինչպես նաև այլ կազմակերպությունների հետ՝ բացառությամբ սույն հոդվածի 4-րդ կետով նախատեսված դեպքերի:

4. Անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան՝ հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների՝ կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարման համապատասխան ոլորտներում կազմակերպություններին կարող են վերապահվել ինչպես այն իրավատերերի իրավունքների՝ կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարման լիազորություններ, որոնք համապատասխան լիազորություններն անմիջականորեն փոխանցել են այդպիսի կազմակերպություններին, այնպես էլ այն իրավատերերի, որոնք չեն հրաժարվել իրավունքների կառավարումից՝ ի շահ դրանց: Այդպիսի լիազորությունները վավեր են այն անդամ պետության տարածքի սահմաններում, որի օրենսդրությանը համապատասխան դրանք տրվել են:

5. Եթե, անդամ պետության օրենսդրությանը համապատասխան, կազմակերպությանը վերապահվում են լիազորություններ իրավունքների՝ կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարման և վարձատրության հավաքման համար, ինչպես ի շահ այն իրավատերերի, որոնք համապատասխան լիազորություններն անմիջականորեն փոխանցել են այդպիսի կազմակերպություններին, այնպես էլ ի շահ այն իրավատերերի, որոնք չեն հրաժարվել իրավունքների կառավարումից՝ ի շահ դրանց, ապա անդամ պետությունն իր օրենսդրությամբ նախատեսում է այդպիսի կազմակերպության գործունեության նկատմամբ պետական հսկողություն իրականացնելու համար վերապահել լիազորություններ համապատասխան պետական մարմին (այսուհետև՝ լիազորված մարմին):

Անդամ պետությունների օրենսդրությամբ կարող են սահմանվել կազմակերպությունների գործունեության նկատմամբ պետական հսկողություն իրականացնելու այլ դեպքեր:

Անդամ պետությունների լիազորված մարմինները փոխգործակցում են միմյանց հետ, այդ թվում՝ կազմակերպությունների գործունեության վերաբերյալ միմյանց տրամադրում են անհրաժեշտ տեղեկատվություն:

## Հոդված 2

1. Կազմակերպությունների գործունեությունն անդամ պետությունների տարածքներում պետք է իրականացվի հրապարակայնության, թափանցիկության, հաշվետվողականության, վերահսկողության և արդարության (խտրականության բացառման) սկզբունքներին համապատասխան:

2. Կազմակերպության կազմակերպաիրավական ձևը և իրավական կարգավիճակը, դրան համապատասխան լիազորություններ վերապահելու առանձնահատկությունները, կազմակերպության գործառույթները, նրա անդամների իրավունքներն ու պարտականությունները, ինչպես նաև սույն Համաձայնագրով չկարգավորված այլ հարցեր լուծելու կարգը սահմանվում են անդամ պետությունների օրենսդրությամբ:

## Հոդված 3

1. Կազմակերպությունն օգտագործողների հետ կնքում է հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների օբյեկտների օգտագործման համապատասխան եղանակների նկատմամբ՝ այդպիսի կազմակերպության կառավարման ներքո գտնվող՝ հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների վերաբերյալ պայմանագրեր՝ հասարակ (ոչ բացառիկ) լիցենզիայի պայմաններով, և այդ օգտագործողներից վարձատրություն է վերցնում այդպիսի օբյեկտների օգտագործման իրավունք տրամադրելու դիմաց:

Այն դեպքերում, երբ հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների օբյեկտների օգտագործումը, անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան, թույլատրվում է՝ առանց իրավատերերի համաձայնության, սակայն նրանց վարձատրություն վճարելու պայմանով, կազմակերպությունը վարձատրություն վճարելու վերաբերյալ պայմանագրեր է կնքում օգտագործողների կամ այն անձանց հետ, որոնց վրա, անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան, դրված է վարձատրություն վճարելու համար միջոցների վճարման պարտականությունը, և միջոցներ է հավաքում իրավատերերին վարձատրելու համար:

2. Կազմակերպությունն իրականացնում է հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների օբյեկտների օգտագործման դիմաց հավաքված վարձատրության բաշխում իրավատերերի միջև և նրանց վճարում է նշված վարձատրությունը:

Հավաքված վարձատրության բաշխումն իրականացվում է տարին առնվազն 1 անգամ՝ կազմակերպության կողմից օգտագործողներից ստացվող փաստաթղթերի ու տեղեկությունների, ինչպես նաև հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների օբյեկտների օգտագործման վերաբերյալ այլ տվյալների, այդ թվում՝ վիճակագրական բնույթի տվյալների հիման վրա որոշվող՝ հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների համապատասխան օբյեկտների փաստացի օգտագործմանը համաչափ:

Օգտագործողները պարտավոր են կազմակերպություն ներկայացնել հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների օբյեկտների օգտագործման վերաբերյալ հաշվետվություններ, ինչպես նաև վարձատրության հավաքման ու բաշխման համար անհրաժեշտ այլ տեղեկություններ և փաստաթղթեր: Տեղեկությունների և փաստաթղթերի ցանկն ու ներկայացնելու ժամկետները սահմանվում են կազմակերպության ու օգտագործողների միջև կնքվող պայմանագրերով:

Կազմակերպության կողմից իրավատերերին վարձատրության վճարումը պետք է կատարվի պարբերաբար՝ տարին առնվազն 1 անգամ: Այդ վճարումները պետք է կատարվեն հաշվետու տարվա ավարտից հետո՝ 12 ամսից ոչ ուշ:

Օտարերկրացի հեղինակներին կամ իրավատերերին հավաքված վարձատրության փոխանցման հաճախականությունը սահմանվում է շահերի ներկայացուցչության վերաբերյալ պայմանագրերով, որոնք կնքվում են օտարերկրյա կազմակերպությունների հետ, սակայն չի կարող լինել ավելի քիչ, քան տարին 1 անգամ:

3. Կազմակերպությունն իրավունք ունի ստացված վարձատրությունից պահելու որոշակի գումար՝ իրավունքները կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարելու մասով իր ծախսերը հոգալու համար (այսուհետև՝ կազմակերպության ծախսեր):

Կազմակերպության ծախսերը պետք է լինեն հիմնավորված և

փաստաթղթերով հաստատված:

Անդամ պետությունն իր օրենսդրությամբ կարող է սահմանել կազմակերպության կողմից հավելյալ միջոցներ պահելու հնարավորություն, որոնք, իր կողմից ներկայացվող իրավատերերի համաձայնությամբ և ի շահ նրանց, ուղղվում են սոցիալական, մշակութային և կրթական նպատակների համար (այսուհետև՝ հատուկ միջոցներ):

Հատուկ միջոցներին առնչվող իրավական ռեժիմը սահմանվում է անդամ պետությունների օրենսդրությամբ:

Կազմակերպությունն իրավունք չունի կազմակերպության ծախսերի և հատուկ միջոցների համար պահելու ստացված վարձատրության գումարի 50 տոկոսից ավելին:

Այդպիսի պահումները պետք է կատարվեն յուրաքանչյուր իրավատիրոջը հասանելիք յուրաքանչյուր գումարին համամասնորեն: Անդամ պետությունների օրենսդրությամբ կարող է սահմանվել այդպիսի պահումների նվազագույն ընդհանուր սահմանաչափ:

Վարձատրության վճարման հետ միասին կազմակերպությունը պարտավոր է իրավատիրոջը ներկայացնել նրա իրավունքների օգտագործման և այդպիսի օգտագործման հետևանքով ստացված վարձատրության չափի վերաբերյալ հաշվետվություն՝ կազմակերպության կողմից պահված գումարների, այդ թվում՝ հատուկ միջոցների մասին մանրամասներով:

4. Այն դեպքում, երբ իրավատիրոջը հասանելիք վարձատրությունը չի կարող վճարվել սույն հոդվածի 2-րդ կետի չորրորդ պարբերությամբ սահմանված ժամկետում, կազմակերպությունը պարտավոր է այդպիսի ժամկետն ավարտվելու օրվանից 12 ամսվա ընթացքում ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ այդպիսի իրավատիրոջը որոշելու և հայտնաբերելու համար:

Անդամ պետություններն իրենց օրենսդրությամբ սահմանում են կազմակերպության կողմից՝ հայցային վաղեմության ընդհանուր ժամկետը լրանալուց հետո չվճարված միջոցների պահպանման, ինչպես նաև չպահանջված վարձատրության գումարի օգտագործման կարգը:

#### Հոդված 4

1. Կազմակերպությունը, մասնավորապես, պարտավոր է.

1) ստեղծել (որոշել) պաշտոնական կայք «Ինտերնետ» տեղեկատվական-հեռահաղորդակցական ցանցում իր գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվություն տեղադրելու (հրապարակելու) համար (այսուհետև՝ պաշտոնական կայք).

2) ապահովել պաշտոնական կայքի հասանելիությունը շուրջօրյա ռեժիմով, պաշտոնական կայքում տեղադրվող տեղեկատվության հրապարակայնությունը, ինչպես նաև այդպիսի տեղեկատվության անհատույց տրամադրումը.

3) ձևավորել այնպիսի ռեեստրներ, որոնք պարունակում են տեղեկություններ իրավատերերի, հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների օբյեկտների ու այդպիսի կազմակերպության կառավարմանը փոխանցված իրավունքների վերաբերյալ (այսուհետև՝ ռեեստրներ), բացառությամբ այնպիսի տեղեկությունների, որոնք, անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան, չեն կարող հրապարակվել՝ առանց իրավատիրոջ համաձայնության.

4) տեղադրել ռեեստրները պաշտոնական կայքում, ինչպես նաև իրականացնել դրանց վարումն ու ժամանակին թարմացումը՝ օգտագործողների հետ պայմանագրեր կնքելու և վարձատրությունը վճարելու նպատակով.

5) ներդնել այնպիսի ընթացակարգեր, որոնց միջոցով կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարող մյուս կազմակերպությունները, ինչպես նաև այն իրավատերերը, ի շահ որոնց կազմակերպությունը կնքում է պայմանագրեր օգտագործողների հետ, կկարողանան ծանուցել ռեեստրներում առկա և կազմակերպության կողմից կառավարվող իրավունքներին առնչվող ցանկացած անճշտության մասին:

2. Կազմակերպությունն իրավունք չունի օգտագործելու հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների այն օբյեկտները, որոնց նկատմամբ գույքային իրավունքները փոխանցված են իր կառավարմանը:

3. Կազմակերպությունն իրավունք ունի դատարանում պահանջ ներկայացնելու իրավատիրոջ կամ իր անունից, ինչպես նաև իրականացնելու այլ իրավական գործողություններ՝ անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան իր կառավարմանը փոխանցված իրավունքները պաշտպանելու համար:

#### Հոդված 5

1. Կազմակերպությունը պարտավոր է ներգրավել անկախ աուդիտորի՝ իր հաշվապահական (ֆինանսական) հաշվետվության արժանահավատությունը ստուգելու և հաստատելու նպատակով, այդ թվում՝ վարձատրության ստացման, բաշխման և վճարման ընթացքում դրամական միջոցների հետ գործարքների վարման և փաստաթղթային ձևակերպման, կազմակերպության կողմից հաստատված մեթոդիկայով նախատեսված՝ ստացված վարձատրության բաշխման պահանջներին համապատասխանության սահմանման, հատուկ միջոցների հաշվին կատարված նպատակային դրամական մուտքերի և վճարումների հաշվառման, ինչպես նաև սույն Համաձայնագրի 3-րդ հոդվածով սահմանված՝ այդպիսի կազմակերպության գործունեությանը ներկայացվող այլ պահանջների ապահովման մասով (այսուհետև՝ ստուգում):

Աուդիտի և ստուգումների անցկացման հաճախականությունը սահմանվում է անդամ պետությունների օրենսդրությամբ՝ 2 տարին առնվազն 1 անգամ:

2. Կազմակերպությունն աուդիտորական եզրակացության հաստատման (ստորագրման) օրվանից մեկամսյա ժամկետում պարտավոր է պաշտոնական կայքում հրապարակել աուդիտորական եզրակացությունը և համապատասխան հաշվապահական (ֆինանսական) հաշվետվությունը, որոնք հինգ տարվա ընթացքում պետք է հասանելի լինեն իրավատերերի համար:

Հաշվապահական (ֆինանսական) հաշվետվությունը և սույն հոդվածի համաձայն պարտադիր աուդիտի ենթակա ցանկացած այլ տեղեկատվություն չեն կարող դասվել կոնֆիդենցիալ բնույթ կրող տեղեկատվության, առևտրային կամ

օրենքով պահպանվող այլ գաղտնիքների շարքին:

3. Աուդիտ անցկացնելու ծախսերը ներառվում են կազմակերպության ծախսերի մեջ:

4. Անդամ պետություններում, որտեղ հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքները կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարող կազմակերպությունների գործառույթներն ու պարտականություններն իրականացվում են պետական մարմնի (պետական կազմակերպության) կողմից, պարտադիր աուդիտն անցկացվում է անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան՝ սույն հոդվածի դրույթները հաշվի առնելով:

#### Հոդված 6

1. Անդամ պետություններն իրենց օրենսդրությամբ սահմանում են պատասխանատվություն՝

1) առանց իրավատիրոջ կամ նրա համապատասխան իրավունքները կառավարող կազմակերպության համաձայնության հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների օբյեկտները օգտագործելու, ինչպես նաև առանց վարձատրություն տալու կամ վարձատրություն տալու համար միջոցների վճարումից խուսափելու համար, բացառությամբ անդամ-պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի,

2) կազմակերպության կողմից իրավունքների կառավարման կարգը խախտվելու հետևանքով՝ հավաքված վարձատրությունն իրավատիրոջն այդ կազմակերպության կողմից չվճարվելու համար.

3) հավաքված վարձատրության գումարից պահումների՝ անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված սահմանաչափը կազմակերպության ծախսերի և հատուկ միջոցների մասով գերազանցելու համար.

4) սույն Համաձայնագրի 5-րդ հոդվածով սահմանված պարտադիր աուդիտ անցկացնելու մասով պարտավորությունը չկատարելու համար:

2. Անդամ պետությունները կարող են սահմանել կազմակերպությունների պատասխանատվության այլ դեպքեր:



3. Անդամ պետությունները ձեռնարկում են անհրաժեշտ միջոցներ՝ ուղղված սույն հոդվածի 1-ին կետում նշված գործողությունների համար պատասխանատվություն նախատեսող՝ օրենսդրության նորմերի ներդաշնակեցմանը:

#### Հոդված 7

Կազմակերպությունն իրավատերերի հետ փոխգործակցելիս առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով.

1) իրավատերերն իրավունք ունեն ցանկացած պահի ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն հրաժարվելու իրենց իրավունքների՝ կազմակերպության կողմից կառավարումից.

2) իրավատերերն իրավունք ունեն մասնակցելու կազմակերպության կառավարման մարմինների գործունեությանը այդ կազմակերպության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, եթե այդ իրավունքը սահմանված է անդամ պետությունների օրենսդրությամբ.

3) վարձատրության բաշխումն ու վճարումը պետք է իրականացվեն արդար կերպով՝ առանց իրավատիրոջ քաղաքացիության, բնակության երկրի, կատեգորիայի կամ այլ հիմքով խտրականության.

4) կազմակերպությունը պետք է ձեռնարկի բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ սույն Համաձայնագրի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետի չորրորդ պարբերությանը համապատասխան պարբերաբար վարձատրություն վճարելու համար.

5) կազմակերպությունը վարձատրության բոլոր հավաքված և բաշխված գումարների, նշված գումարներից ցանկացած պահման, ինչպես նաև դրանց բաշխման մեթոդիկայի վերաբերյալ պետք է պարբերաբար հաշվետվություն, այդ թվում՝ վիճակագրական բնույթի տեղեկություններ ներկայացնի այն իրավատերերին, ի շահ որոնց ինքը պայմանագրեր է կնքել օգտագործողների հետ:

#### Հոդված 8

1. Այն իրավահարաբերությունների առնչությամբ, որոնք առաջացել են մինչև սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելը, Համաձայնագրի դրույթները կիրառվում են այն իրավունքների ու պարտականությունների նկատմամբ, որոնք կառաջանան սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո:

2. Հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքների կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարումը, որն իրականացվում է սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ, շարունակում է իրականացվել սույն Համաձայնագրին չհակասող մասով:

#### Հոդված 9

Անդամ պետությունների փոխադարձ համաձայնությամբ սույն Համաձայնագրում կարող են կատարվել փոփոխություններ, որոնք ձևակերպվում են առանձին արձանագրություններով և կազմում են սույն Համաձայնագրի անբաժանելի մասը:

#### Հոդված 10

Սույն Համաձայնագրի մեկնաբանման և (կամ) կիրառման հետ կապված վեճերը լուծվում են «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» 2014 թվականի մայիսի 29-ի պայմանագրով սահմանված կարգով:

#### Հոդված 11

1. Սույն Համաձայնագիրը Եվրասիական տնտեսական միության շրջանակներում կնքված միջազգային պայմանագիր է և կազմում է Եվրասիական տնտեսական միության իրավունքի մաս:

2. Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում դրա ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ ներպետական ընթացակարգերն անդամ պետությունների կողմից ավարտվելու մասին վերջին գրավոր ծանուցումն ավանդապահի կողմից ստանալու օրվանից:

Անդամ պետությունները դիվանագիտական ուղիներով տեղեկացնում են

Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովին սույն Համաձայնագրի կատարման համար պատասխանատու պետական մարմինների մասին:

Կատարված է Մոսկվա քաղաքում 2017 թվականի դեկտեմբերի 11-ին, մեկ բնօրինակով՝ ռուսերեն:

Սույն Համաձայնագրի բնօրինակը պահվում է Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովում, որը, որպես սույն Համաձայնագրի ավանդապահ, յուրաքանչյուր անդամ պետության կուղարկի դրա հաստատված պատճենը:

<b>Հայաստանի</b>	<b>Բելառուսի</b>	<b>Ղազախստանի</b>	<b>Ղրղզստանի</b>	<b>Ռուսաստանի</b>
<b>Հանրապետության</b>	<b>Հանրապետության</b>	<b>Հանրապետության</b>	<b>Հանրապետության</b>	<b>Դաշնության</b>
<b>կառավարության</b>	<b>կառավարության</b>	<b>կառավարության</b>	<b>կառավարության</b>	<b>կառավարության</b>
<b>կողմից՝</b>	<b>կողմից՝</b>	<b>կողմից՝</b>	<b>կողմից՝</b>	<b>կողմից՝</b>
<b>/ստորագրություն/</b>	<b>/ստորագրություն/</b>	<b>/ստորագրություն/</b>	<b>/ստորագրություն/</b>	<b>/ստորագրություն/</b>

Սույնով հավաստվում է, որ կցված տեքստը 2017 թվականի դեկտեմբերի 11-ին Ռուսաստանի Դաշնության Մոսկվա քաղաքում ստորագրված «Հեղինակային և հարակից իրավունքների՝ կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարման կարգի մասին» համաձայնագրի հայերեն պաշտոնական թարգմանությունն է:



Հայաստանի Հանրապետության  
արտաքին գործերի նախարարություն